

Pla d'estudis 1992
Llicenciatura en Ciències Polítiques i de l'Administració

20861 - FINANCES PÚBLIQUES
(6 crèdits)

Professora: Magda Mercader

2n quadrimestre

Curs 1998/99

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTIQUES I DE SOCIOLOGIA

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia Finances Públiques

Professora Magda Mercader Prats

Objectiu: L'assignatura de Finances Públiques té per objectiu de facilitar a l'estudiant l'instrumental econòmic disponible per a l'anàlisi de les polítiques públiques d'imposició i subsidis. El curs està compost de dues parts. La primera es destina a introduir a l'estudiant en els conceptes fonamentals a la base de la teoria de la imposició, i la segona aprofundeix en l'estudi de figures impositives i programes de despesa concrets analitzades a partir del cas espanyol.

Programa de l'assignatura

1. Introducció

El pressupost del sector públic. Evolució. Classes d'ingressos públics. El paper dels impostos. Els diferents programes de despesa. Definició i elements d'un impost. Tipus d'impostos. Principis impositius: eficiència econòmica, justícia fiscal, senzillesa administrativa i sensibilitat política. Mesures de progressivitat.

2. La imposició i l'equitat

Diferents teories de justícia i les seves implicacions sobre la redistribució. Nozick i les drets naturals. La unanimitat paretiana. Preferències ètiques i funcions de benestar social. L'utilitarisme, Rawls i l'igualitarisme. Mesura de l'equitat i redistribució.

3. La incidència impositiva

Els efectes dels impostos sobre la distribució de la renda. Incidència de pressupost equilibrat i incidència diferencial. La incidència impositiva en equilibri parcial. Impostos unitaris i impostos advalorem. El paper de les elasticitats. Aspectes d'incidència en equilibri general. Incidència impositiva i capitalització.

4. La imposició i l'eficiència econòmica

L'excés de gravamen i el cost en termes de benestar de la imposició. Impostos de suma fixa i impostos distoncionants. Excés de gravamen, efecte renda i efecte substitució. Anàlisi de l'excés de gravamen a partir de corbes de demanda i oferta.

5. Imposició òptima

Eficiència, equitat i imposició òptima. Imposició òptima sobre béns. Imposició òptima sobre la renda. L'elecció entre la imposició directa i la indirecta. Imposició òptima i reforma impositiva.

6. Imposició sobre la renda personal

La definició de renda. Exempcions, deduccions de base i quota. Impostos i inflació. La progressivitat de l'impost. L'elecció de la unitat contribuent. L'impost negatiu sobre la renda. L'impost sobre la renda a Espanya evolució i propostes recents de reforma. Efectes de l'impost sobre l'oferta de treball. Efectes sobre l'estalvi. Elusió i evasió fiscal.

7. La seguretat social contributiva i la no contributiva

Els programes de vellesa, atur, invalidesa i malaltia. La lògica d'assegurança versus la lògica de solidaritat social. Sistemes de repartiment versus de capitalització. El problema demogràfic: taxa de dependència. L'equitat en la seguretat social contributiva. Pensions, eficiència i incentius. Atur i exclusió. Programes de rendes mínimes. Trampa de la pobresa. Ajut a la família. Propostes de reforma.

8. El finançament de la seguretat social

Objectius, instruments i disseny institucional de la seguretat social. La seguretat social contributiva i no contributiva. Les cotitzacions socials com a impost sobre la nòmina de salaris. Quota obrera i quota empresarial. El sistema de seguretat social a Espanya.

9. Altres impostos

Imposició sobre el consum: Els impostos sobre consums específics com a mecanisme correctors d'externalitats i l'impost sobre el valor afegit. La imposició sobre la riquesa: Impost sobre la propietat, impost sobre successions i donacions i l'impost sobre el patrimoni. L'impost sobre la renda de societats. La forma d'aquests impostos a Espanya.

Bibliografia bàsica

Stiglitz, J. (1995), *La Economia del Sector Públic*, Ed. Bosch, 2ª Edició.

Rosen, H. (1987), *Manual de Hacienda Pública*, Ed. Ariel Economía, 1ª Edició.

Albi, E. Contreras, C., González Páramo, J. Zubiri, I. (1992), *Teoría de la Hacienda Pública*, Ariel Economía, 2ª Edició.

Es facilitarà bibliografia específica durant el curs per cada un dels temes.

Avaluació

L'avaluació es realitzarà a través d'examen.